

Kaunis tarina, mutta miksi historiallinen valhe?

■ Teksti ja kuva
Aimo Ruusunen

Aluksi on sanottava, että jo yli 20 vuotta sitten kirjoitettu Tuuterin Linda on elävää, elämänmakuista teatteria, jossa niin kokonaisuus kuin osat ovat aplodien ja saamansa yleisönsuosion arvoiset.

Sen vuoksi on vahinko, että ohjaaja on aivan alkuun keksinyt historiallisesti paikkansa pitämättömän kohtauksen. Inkeriläisten pakolaisuus vuosina 1942-1943 ei ollut seurausta neuvostoarmeijan toimista, vaan Wehrmachtin hyökkäyksestä loppukesällä ja syksyllä 1941 Länsi-Inkeriin, siis myös Tuutariin (näytelmässä Tuuteriin). Sen muutamat asukkaat ovat Kuivalahden kesäteatterissa Reijo Leinon kirjoittaman näytelmän henkilöitä.

Vaikka ohjaaja Matti Mäntylän historiantiedot ovat alakoulutasoa, itse tarina ja sen henkilöt muistuttavat aidosti pian 70 vuoden takaisesta tragediasta. Sodan jalois-

ta kauas Länsi-Suomeen pelastuvat ihmiset ovat pakolaisia, joihin täällä suhtaudutaan loppujen lopuksi varsin hyväntahtoisesti. Tarinaan punottu kalastajaperheen sisäinen jännite ei ole kuin maustetta, sillä historiallista totuutta seuraten kirjoittaja antaa eurajokelaisista varsin ”inkeriläisystävällisen” kuvan.

Kun Reijo Leino kirjoitti näytelmän runsas 20 vuotta sitten ja kun se esitettiin Kuivalahdessa kesällä 1986 (kuten myös 1987), se oli perestroikan aikainen rohkeakin, mutta ennen kaikkea miehekkäs teko. Vaikka paikkakunnan inkeriläisiä aikanaan maanpakoon Ruotsiin auttaneet kalastajat eivät olleet puheliita, Leinolla oli käytettävissään ensi käden lähteitä. Inkeriläiset jättivät Eurajoelle ”pinta-naarmujen” lisäksi myös pysyvän geneettisen jäljen.

Ohjaus, musiikki ja taulut sekä näyttelijäntyö ovat Kuivalahdessa juuri sellaista kesäiltaan sopivaa harrasta osaamista, jota kesäte-

atteri parhaimmillaan on. Paikan ja muun ympäristön, työryhmän yhteistyön ja tarinan autenttisuuden aistii jokaisesta kohtauksesta (mainittua alun tyyliä lukuun ottamatta).

Roolihenkilöt ovat vetäneet päälleen juuri oikeat vaatteet, ja tämä koskee myös varsin vaativaa kolmen inkeriläisen suoritusta. Ei ole helppo tulla Eurajoen kesäiltaan puhumaan karjalaiselta vaikuttavaa Länsi-Inkerin (oikeastaan äyrämöisten) murretta. No, eipä ollut sota-aikana ihan oikeastikaan helppo suorittaa vastaava maantieteellinen ja kulttuurinen loikka.

Katsojan mieleen jää parhaiten naapurin poika Osku (Matias Mäkinen). Mutta talon väestä isä Tauno (Ari Mäkitalo) ja poika Lauri (Tommi Valtonen) sekä inkeriläisperheestä varsinkin tytär Linda (Elina Mäkitalo) tekevät hekin vahvat roolisuuritukset.

Mutta on Tuuterin pojalla Peetjallakin (Iiro Kalli) voimaa väentää

heinäseivästä eurajokelaispojan kanssa. On myös rovastilla (Aarno Koivunen) kantavan äänen lisäksi herran miehen hurskautta aivan uskottavasti.

Puvuista vastaavat Ulla Anttila ja Tomi Aalto, eikä siihen ole sanomista lukuun ottamatta Peetjan nahkatakkaa: niinkö tosiaan inkeriläispoika pukeutui sota-ajan oloissa?

Musiikin on ohjannut Esa Laihonen. Mandoliinimies Lasse Kiikolan näppäilyt tarttuvat mieleen, vaikka mies itse poistuukin maalaismökkin taakse...

Esityksiä on Eurajoen Kuivalahdella 13.7. saakka. Tiedustelut ja varaukset puh. 050 558 1128.

Tuuterin Linda (Elina Mäkitalo) kohtasi Eurajoen Laurin (Tommi Valtonen) – lopullisesti.